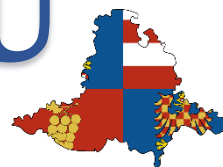

Monitoring EU

OBSAH

Aktuality z EU

Zprávy z evropských institucí

Zprávy činnosti Zastoupení regionu

Kalendář

Aktuality z EU

Řecký parlament 8. února ratifikoval protokol o přistoupení Makedonie k Severoatlantické alianci. Dokument podepsaly členské státy NATO s Makedonií, když Atény se Skopjí vyřešily svůj dlouholetý spor **dohodou o změně oficiálního názvu bývalé jugoslávské republiky na Severní Makedonii.** Tento nový název by tak měl od nyní platit. Pro schválení vstupu Severní Makedonie do aliance hlasovalo 153 řeckých poslanců, proti se jich postavilo 140. Pro ratifikaci protokolu byla nutná podpora minimálně 150 členů zákonodárního sboru. Řecko je tak první z 29 členských zemí NATO, která dokument schválila. Učinit tak musejí i všechny ostatní.

Podíl českého vývozu do zemí EU se loni dál **mírně zvýšil a dosáhl 84,1 %, nejvíc za posledních šest let.** V roce 2012 to bylo, v přeshraničním pojetí, 81 %. Před 20 lety ale byla závislost na EU ještě vyšší - 86 %. Vyplývá to z údajů **Českého statistického úřadu**, které zveřejnil 11. února. Do EU směřoval loni vývoz v hodnotě 3,7 bilionu z celkového exportu ve výši téměř 4,4 bilionu korun. Jak ale upozornil Svaz průmyslu a dopravy, Česko je ve skutečnosti **závislé na vývozu jen do několika málo zemí.** Deset největších exportních trhů v EU se na českém vývozu do Evropské unie podílí z 88 %. **Hlavním obchodním partnerem ČR zůstává Německo.** Export tuzemských firem do Německa byl loni opět rekordní, meziročně se však zvýšil pouze o 2,8 % na 1,42 bilionu korun, což je nejnižší růst od roku 2009. Na celkovém

exportu se vývoz do Německa podílel 32,4 %.

Podíl obnovitelné energie na hrubé konečné spotřebě energie v Evropské unii v roce **2017 vzrostl na 17,5 procenta.** Meziročně se zvýšil o půl procentního bodu a ve srovnání s rokem 2004, z něhož jsou k dispozici první data, je více než dvojnásobný. Oznamil to 12. února evropský statistický úřad Eurostat. Jedenácti členskými státy včetně České republiky se už dokonce **podařilo dosáhnout svých energetických cílů na rok 2020.**

Španělsko hodlá v letech 2025 až 2035 **uzavřít všech svých sedm jaderných elektráren.** Oznamila to 12. února ministryně pro ekologickou transformaci Teresa Riberaová. Uzavření jaderných elektráren je součástí plánu, podle kterého se má veškerá elektrická energie ve Španělsku od roku 2050 vyrábět z obnovitelných zdrojů.

Zprávy z evropských institucí

Zástupci členských zemí Evropské unie se 8. února **shodli na kompromisní variantě nových energetických pravidel**, která právně **omezí, avšak neznemožní výstavbu plynovodu Nord Stream 2 z Ruska do Německa.** Francie a Německo na poslední chvíli dojednaly kompromis, který zpřísní stávající pravidla přepravy plynu, aniž by přímo ohrozil Berlínem podporovaný projekt chystaný ruskou společností Gazprom. Podle přijatého návrhu bude za uplatňování pravidel EU pro plynovody se třetími zeměmi, jako je Rusko, odpovídat ta země, na jejímž území se napojují do evropské sítě. V případě budovaného **Nord Streamu 2, který povede po dně Baltského moře, to tedy bude Německo.**

Pomoc Evropské unie jednotlivým členským zemím v případě přírodních či člověkem způsobených katastrof, jako jsou lesní požáry, povodně, zemětřesení či silné bouře, by měla být už letos silnější a účinnější díky mechanismu, který 11. února schválili poslanci Evropského parlamentu. V rámci **mechanismu RescEU** má pro **případ krizové situace** v některé z unijních zemí vzniknout mimo jiné rezerva zdrojů, jako jsou hasicí letadla, vysokokapacitní čerpadla, polní nemocnice či pohotovostní

lékařské týmy. Posílení unijních kapacit si podle eurokomisaře vyžádalo extrémní počasí, které je kvůli **změně klimatu v Evropě stále častější**. Zemím tak v posledních letech často nestačí na zvládnání jeho následků vlastní kapacity. Státy si přitom mnohdy nejsou vzájemně schopny pomáhat proto, že stejné katastrofě jich čelí několik současně.

Evropská komise 12. února nabídla **krátkodobá pravidla týkající se dočasného uznání platnosti bezpečnostních autorizací** pro určité prvky železniční infrastruktury po vystoupení Británie z Evropské unie. Novinářům to po jednání Komise ve Štrasburku řekl její místopředseda pro pracovní místa, růst a investice Jyrki Katainen. Dočasné řešení má po tři měsíce po případném brexitu bez dohody 29. března zajistit **ochranu pasažérů a co nejhladší provoz v železničních tunelech** spojujících britské ostrovy s pevninou pod kanálem La Manche, řekl Katainen.

Poslanci Evropského parlamentu 13. února **podpořili dohody o obchodu, ochraně investic a partnerství mezi EU a Singapurem**. Smlouva o volném obchodu by měla posloužit mimo jiné jako model pro budoucí obchodní dohody i s dalšími státy regionálního Sdružení zemí jihovýchodní Asie (ASEAN), jehož je Singapur rovněž členem. **Singapur je zároveň největším obchodním partnerem EU z tohoto regionu**.

Zástupci členských států Unie a Evropského parlamentu se 13. února shodli na **kompromisní podobě směrnice o ochraně autorských práv na internetu**. Nová pravidla posílí postavení tvůrců, jako jsou hudebníci, herci či novináři, vůči internetovým gigantům typu Google či Facebook. Nadále bude možné šířit na síti chráněná díla za účelem citací, kritiky, karikatury či parodie, uživatelé tak budou moci dál nahrávat na Facebook různě více či méně humorné "memy" nebo krátké pohyblivé obrázky ve formátu gif. Nově pojatá ochrana autorských práv se **nemá dotknout nekomerčních internetových encyklopedií jako je Wikipedie**, vyloučeny jsou také otevřené softwarové platformy jako třeba GitHub. Zásadní a nejvíce sporné byly od počátku především dvě části návrhu, **články 11 a 13**. První z nich má majitelům práv - včetně médií - **zajistit spravedlivý podíl za použití jimi vlastněného obsahu na internetu**, článek 13 pak dává internetovým platformám - třeba právě YouTube - **povinnost řešit, zda uživateli nahrávaný obsah neporušuje autorská práva**. Země, včetně České republiky, žádaly v této věci výjimky pro malé firmy, pro které by postihy, s nimiž směrnice počítá, mohly být likvidační. Nakonec se na základě kompromisu sepsaného rumunským předsednictvím **nebudou pravidla 13. článku vztahovat na společnosti mladší tří let s ročním obrátem méně než 10 milionů eur (258 milionů Kč) a méně než 5 milionů uživatelů měsíčně**. Pravidla také zajišťují nárok autorů či interpretů na proporční podíl z licencování či převodu jejich práv. Mají mít také nárok na **transparentní přístup k údajům o tom, jak jsou jejich díla používána, například producenty či vydavateli**. Vydavatelé médií budou mít nově právo vyjednávat o tom, jak je jimi vlastněný autorský obsah on-line platformami používán. Novináři tak budou mít šanci na větší podíl z příjmů, které využití jejich práce na internetu přináší. Evropská komise včera upozornila, že změny se nedotknou občanů a běžných uživatelů internetu.

Rumunské předsednictví EU a Evropský parlament dosáhly 14. února **předběžné dohody o nařízení, jímž se zřizuje Evropský orgán pro pracovní záležitosti (ELA)**. Dokument nyní musejí potvrdit zástupci členských států. Nový orgán má podporovat členské země při provádění právních předpisů EU v **oblastech mobility pracovních sil v rámci Unie a koordinace systémů sociálního zabezpečení**. Bude rovněž poskytovat informace zaměstnancům a zaměstnavatelům o složitých aspektech přeshraniční mobility pracovních sil, uvádí se informací Rady EU.

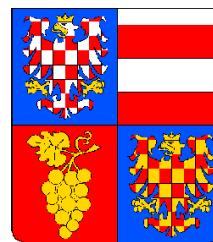
Vytvoření prvního společného mechanismu na **prověřování vlivu přímých zahraničních investic na strategické sektory Unie** podpořili 14. února poslanci Evropského parlamentu. Cílem nařízení je prověřit, zda **přímé investice ze třetích zemí neohrožují strategické zájmy EU**. Podle českých europoslanců se nový mechanismus dotkne například investic z Číny či Ruska, i když text přímo žádné země nezmiňuje. Mechanismus by měl **chránit především klíčová odvětví, jako je energetika, vodní hospodářství, doprava či komunikace**, ale také určité **technologie, například polovodiče, umělou inteligenci a robotiku**. Při vyjednávání o konečné podobě mechanismu zástupci europarlamentu doplnili například i oblast médií, zdravotnictví, nanotechnologií či potravinářství. Evropská komise bude moci na základě nového mechanismu **požádat o informace a sdělit názor konkrétnímu členskému státu, ve kterém je zahraniční investice plánována**. Konečné rozhodnutí, zda investici povolit, bude ale na dotyčné zemi.

Banky v zemích EU mimo eurozónu by měly **zpoplatňovat přeshraniční platby v eurech stejně jako v domácí měně a zároveň zajistit větší transparentnost poplatků za konverzi měny**. Vyplývá to

z textu nařízení, který 14. února schválil Evropský parlament. Nová legislativa by měla ukončit diskriminaci uživatelů platebních služeb v zemích EU, které nejsou součástí eurozóny. Obyvatelé eurozóny využívají výhody **Jednotné oblasti pro platby v eurech** (SEPA), občané EU žijící v členských státech mimo eurozónu však platí za přeshraniční platby v eurech vysoké poplatky.

Zprávy z činnosti Zastoupení regionu

Zastoupení v pondělí 11. února **pomáhalo s instalací výstavy Evropský strom roku 2019** v prostorách Evropského výboru regionů, kde je nyní možné pozorovat panelovou výstavu 15 stromů z celé Evropy včetně Ruské federace. Česká republika je zapojena do soutěže se **Zádvorskou lepu - Lípou svobody**, která se nachází ve Velkých Opatovicích v Jihomoravském kraji. Výsledky soutěže budou vyhlášeny 19. března v Bruselu.

Ve středu 13. února se Zastoupení **zúčastnilo informační schůzky v Evropském výboru regionů** ohledně **Dne otevřených dveří Evropských institucí**, který se bude konat 4. května 2019. Hlavní myšlenkou dne bude ukázat návštěvníkům přidanou hodnotu EU, tedy ukázat její pozitivní vliv na každodenní život v daném regionu. V plánu je upozornit i na volby do Evropského parlamentu, které se budou konat na konci května a ukázat, že EU má smysl a svým hlasem mohou voliči budoucnost této instituce sami ovlivnit.

Setkání **pracovní skupiny Turismus sítě ERRIN** dne 14. února bylo především o politice a strategii cestovního ruchu. Zástupci Generálního ředitelství vzdělávání a kultury prezentovali aktivity **Evropského roku kulturního dědictví** (EYCH), podporu udržitelného kulturního cestovního ruchu včetně případových studií (severní Portugalsko – Romanesque Route, Belgie – lov krevet na koni v Oostduinkerke). Zástupkyně Generálního ředitelství pro komunikační sítě, obsah a technologie hovořila o **nástroji digitální politiky pro kulturní dědictví**, iniciativě Europeana a o výzvách roku 2019. Závěrem byla prezentována Evropská kulturní cesta reformace – ECRR (do které je také zapojena také ČR), která vychází z programu Interreg CENTRAL EUROPE.

Kalendář

Únor	19	Zasedání Rady pro obecné záležitosti
Únor	21	Evropský parlament očima europoslanců, Europe Direct Brno

Vybrané akce v Bruselu

- 19. února Budoucí role vína ve společnosti
- 19.- 20. února Energetická účinnost a její finanční hlediska
- 20. února Pracovní skupina Doprava sítě ERRIN
- 21. února Setkání k projektu Pilots4u
- 22. února Budoucnost kohezní politiky v programovém období 2020+

Zdroje využívané pro Monitoring EU:

www.euroskop.cz; www.euractiv.cz/com; www.ihned.cz; <https://ec.europa.eu/czech-republic/>, <http://www.europarl.europa.eu/portal/cs>